

डे ०३ आय विवरणमा प्रणालीगत सुधारका पक्ष

पदम कुमार श्रेष्ठ
निर्देशक, आन्तरिक राजस्व विभाग

१. विषय प्रवेश

आयकर ऐन, २०५८ बमोजिम कर तिर्नुपर्ने व्यक्ति अर्थात करदाताले कर तिर्ने प्रयोजनका लागि सम्बन्धित आन्तरिक राजस्व कार्यालय, करदाता सेवा कार्यालय, मध्यमस्तरीय करदाता कार्यालय वा ठूला करदाता कार्यालयमा आय विवरण पेश गर्नुपर्ने कानूनी व्यवस्था छ। करदाताले आय विवरण विद्युतीय माध्यमबाट पेश गर्नुपर्दछ। आयकर स्वयं कर निर्धारण प्रणालीमा आधारित कर भएको हुँदा ऐन बमोजिम कर तिर्नुपर्ने कर्तव्य भएको व्यक्तिले आफूले तिर्नुपर्ने करको निर्धारण वा गणना स्वयं गर्नुपर्दछ। कुनै व्यक्तिले आफूले तिर्नुपर्ने कर निर्धारण गरी आफ्नो कर दायित्वका बारेमा जानकारी गराउने माध्यम भनेको आय विवरण हो। करदाताले स्वयं कर निर्धारणको क्रममा कर गणना गर्दा त्रुटी हुने संभावना रहन्छ। करदाताले आय विवरणमा घोषणा गरेको करयोग्य आयमा लाग्ने कर, शुल्क र व्याजको गणना स्वतः विद्युतीय प्रणालीबाटै हुने व्यवस्था आय वर्ष २०७७/७८ देखिको आय विवरणबाट शुरुवात भएको छ। यसबाट गणना पद्धतीमा हुने त्रुटीको निराकरण हुनेछ। कर, शुल्क र व्याज गणना स्वचालित रूपमा गर्ने प्रयोजनको लागि आय विवरणको अनुसूची ५, ६, ७, ८ र १० को विवरण सहि तरिकाले प्रविष्टि भएको हुनुपर्दछ। अझ स्वतः विद्युतीय माध्यमबाट कर गणना प्रणालीको लागि मुख्यतया अनुसूची १० मा दावी भएको रकम सहि हुनुपर्ने हुन्छ। यहि अनुसूची १० को आधारमा अनुसूची १ वा २ मा कर गणना स्वतः हुनेछ। ती विवरण सहि तरिकाले प्रविष्टि नभएको अवस्थामा करदाता र कर प्रशासन बीच कार्य सम्पादनको क्रममा विभिन्न समस्या उत्पन्न हुने गरेको छ। यस प्रकारको समस्या समाधान गर्न सहयोग पुगोस् भन्ने उद्देश्यले यो सामाग्री तयार गरिएको छ।

२. डे०३ आय विवरण र अनुसूची १० का आधारमा कर दावी:

(क) स्वाचालित रूपमा अनुसूची १० माफत कर दावी हुने:

आयकर ऐन, २०५८ को दफा ९६ बमोजिम डे ०३ आय विवरण पेश गर्ने करदाताले प्रविष्टि गर्दै आएका अनुसूची १० आय वर्ष २०७७/७८ देखि विभागको सूचना प्रणालीबाट देहाय बमोजिम स्वचालित रूपमा तयार हुने गरी व्यवस्थापन भएको छ। साथै कर गणना समेत स्वचालित रूपमै अनुसूची १ वा २ मा हुने प्रावधान छ:

- ❖ आय विवरण Submit गर्नु अगावै करदाताले अनुसूची १० तयार गर्नुपर्नेछ। अनुसूची १० मा विभिन्न समयमा दाखिला गरेका आयकर रकमहरू राजस्व व्यवस्थापन सूचना प्रणाली (RMIS) र राजस्व लेखा प्रणाली (RAS) सँग भिडान गरी भिडान भएका भौचरहरू मात्र समावेश हुने प्रणाली विकास गरिएको हुँदा करदाताले कर दाखिला गर्दा वा अग्रिम कर कट्टी रकम दाखिला गर्दा भौचरमा फरक नपर्ने गरी स्थायी लेखा नम्बर, आय वर्ष, राजस्व शीर्षक र कार्यालय कोड उल्लेख गरी दाखिला गर्नुपर्नेछ।
- ❖ अनुसूची १० तयार गर्न Taxpayer Portal मा रहेको Preparation of Annex 10 भन्ने मेनुलाई Run गर्नुपर्नेछ। अनुसूची १० मा अग्रिमरूपमा दाखिला गरेका रकम, मिलान गर्न पाइने TDS रकम र गत विगत वर्षमा बढी दाखिला भई यस वर्ष सार्नु पर्ने कुनै बाँकि क्रेडिट रकम भए सो रकमहरू समावेश भए नभएको सम्पुष्टि गर्नुपर्नेछ। अनुसूची १० मा समावेश हुन नपर्ने रकम भुलवस समावेश भएको रहेछ भने

सो रकमलाई हटाउनु पर्नेछ। यदि समावेश हुनु पर्ने कुनै रकम समावेश भएको नपाइएमा समावेश गर्न सम्बन्धित कार्यालयमा सम्पर्क गरी अनुसूची १० लाई अद्यावधिक गराउनु पर्दछ।

- ❖ अग्रिम कर कट्टी गर्ने व्यक्ति (Withholding Agents) ले अग्रिम कर कट्टी गरी eTDS Return पेश गरी Verify भएको भए सो Verified Voucher हरुमध्ये कानून बमोजिम मिलान गर्न पाइने रकमहरू अनुसूची १० मा समावेश हुनेछ। यदि कुनै Withholding Agents ले अग्रिम कर कट्टी गरेको तर eTDS Return पेश नगरेको वा पेश गरे पनि Verify नगरेको अवस्थामा सो रकम करदाताको अनुसूची १० मा समावेश नहुने भएकाले उक्त रकमको eTDS Return पेश गरी Verify गराउनु पर्नेछ। eTDS Return पेश गर्दा भुक्तानी रकम, कर कट्टी रकम र सम्बन्धित आय वर्षभित्र पर्ने गरी अवधि उल्लेख गर्नुपर्नेछ। यदि eTDS Return पेश गर्दा आय वर्ष फरक परेमा उक्त रकम सो आय वर्षको अनुसूची १० मा समावेश हुँदैन।
- ❖ कर परीक्षण नभएका करदाताको विगत वर्षको बढी दाखिला भएको रकमलाई यस वर्ष सार्नु (Carry Forward) परेमा सम्बन्धित करदाताले स्वयंले Transfer of Credit प्रविष्टि गरेपछि उक्त रकम अनुसूची १० मा समावेश हुनेछ। संशोधित कर निर्धारण गर्दाका बखत आगामी आय वर्षमा मिलान गर्ने गरी कायम भएको बढी दाखिला रकम भएमा सो रकमलाई अनुसूची १० मा समावेश गर्न सम्बन्धित कर अधिकृतले एकीकृत कर प्रणालीमा रहेको Credit Transfer भन्ने मेनुमा गई Transfer of Credit प्रविष्टि गरिदिनुपर्नेछ।
- ❖ आय विवरण पेश गर्दा अनुसूची १० मा बढी दाखिला भएको देखिएमा सो रकम आगामी आय वर्षको अनुसूची १० मा स्वतः देखिने व्यवस्था छ।
- ❖ व्यवसायबाट आय भएमा साविक जस्तै अनुसूची ५, रोजगारीबाट आय भएमा अनुसूची ६ र लगानीबाट आय भएमा अनुसूची ७ तयार गर्नुपर्नेछ। यी अनुसूचीहरूको आधारमा प्राकृतिक व्यक्ति भए अनुसूची १ र निकाय भए अनुसूची २ स्वचालितरूपमा तयार हुनेछ। अनुसूची १ र अनुसूची २ मा आय विवरण तयार गरेको मितिसम्ममा आयकर ऐन, २०५८ को दफा ११७ बमोजिम आय विवरण ढिला बुझाए वापत लाग्ने शुल्क तथा अनुमानित कर विवरण नबुझाए वापत लाग्ने शुल्क, दफा ११८ र ११९ बमोजिम व्याज लाग्ने भए सो समेत समावेश गरी कर दायित्व गणना हुनेछ। सो मितिमा करदाताले थप कर दाखिला गर्न पर्ने भए कति रकम दाखिला गर्नुपर्ने हो आय विवरणको अनुसूची १ वा अनुसूची २ मा देखिनेछ। यदि कर रकम नपुग भएको अवस्था देखिएमा कर दाखिला गर्न कर प्रणालीबाट भौचर तयार गरी दाखिला गर्न सकिनेछ। यसरी दाखिला भएको रकमलाई अनुसूची १० मा समावेश गर्न पुनः अनुसूची १० Update गर्नुपर्नेछ। अनुसूची १० तयार भएपछि मात्र आय विवरण तयार गरी Submit गर्ने र Verify गर्नुपर्नेछ।

आय विवरण पेश गर्ने अन्तिम समयमा प्रणालीमा अत्यधिक चाप पर्ने भएकाले डे ०३ ढाँचामा आय विवरण पेश गर्ने सबै करदाताहरूले माथि उल्लेख भएका प्रक्रिया बमोजिम आय वर्ष २०७७/७८ देखिको आफुले बुझाउनु पर्ने आय विवरणको अनुसूची १० अविलम्ब तयार गर्नुपर्नेछ। यदि eTDS verify नभएको वा गत वर्षको Credit Transfer नभएको वा अन्य कुनै कारणले अनुसूची १० मा समावेश हुनुपर्ने रकम समावेश भएको नपाइएमा माथि उल्लेख भए बमोजिमको प्रक्रिया बमोजिम अद्यावधिक गर्नुपर्नेछ।

(ख) **Withholding Agent** ले अग्रिम कर कट्टी गरेको रकम अनुसूची १० मा स्वचालित रूपमा नगएमा के गर्ने?

करदाताले आय वर्ष २०७७/७८ देखिको आय विवरण पेश गर्ने क्रममा अग्रिम कर कट्टी गरिएको रकम निम्न कारणले अनुसूची १० मा स्वचालित रूपमा नआएको हुन सक्दछः

- ❖ अग्रिम कर कट्टी गर्ने व्यक्ति (Withholding Agent) ले आर्थिक वर्ष २०७७/७८ मा अग्रिम कर कट्टी गरी e-TDS Return पेश भएको र उक्त विवरणमा अवधि फरक उल्लेख गरेको (जस्तै: अघिल्लो आर्थिक वर्ष २०७६/७७ को अवधि उल्लेख गरेको, दुई आय वर्षको अवधि पर्ने गरी अवधि उल्लेख गरेको आदि) कारण अनुसूची १० मा नआएको हुन्छ। यसको लागि अग्रिम कर कट्टी गर्ने व्यक्ति (Withholding Agent) ले e-TDS बुझाएको कार्यालयमा निवेदन दिई Verified e-TDS मा संशोधन गराउनु पर्नेछ। अग्रिम कर कट्टी गर्ने व्यक्ति (Withholding Agent) ले e-TDS मा संशोधन नगरी दिएको अवस्थामा अग्रिम कर कट्टी हुने व्यक्ति (Withholdee) ले आफू दर्ता भएको कार्यालयमा निवेदन दिई अवधि मात्र संशोधन गराउन सक्नेछ।
- ❖ अग्रिम कर कट्टी गर्ने व्यक्ति (Withholding Agent) ले e-TDS नगरी अग्रिम कर कट्टी हुने व्यक्ति (Withholdee) को नाममा राजस्व भौचर बुझाएको तर अवधि फरक परेको (जस्तै: आर्थिक वर्ष २०७६/७७ को अवधि उल्लेख गरेको) वा स्थायी लेखा नम्बर उल्लेख नगरेको वा राजस्व शीर्षक फरक परेको कारण अनुसूची १० मा नआएको भए उक्त भौचर संशोधनको लागि कर बुझाएको कार्यालयमा निवेदन दिई भौचरमा संशोधन गराई आय वर्षलाई २०७७/७८ (वा सम्बन्धित आय वर्ष) बनाउने, स्थायी लेखा नम्बर नभए सो नम्बर कायम गराउने र राजस्व शीर्षक संशोधन गर्नु परेमा सो समेत एकैपटक संशोधन गराउनु पर्नेछ। अग्रिम कर कट्टी गर्ने व्यक्ति (Withholding Agent) ले भौचरमा संशोधन नगरेमा अग्रिम कर कट्टी हुने व्यक्ति (Withholdee) ले आफू दर्ता भएको कार्यालयमा प्रमाणसहित निवेदन दिनुपर्नेछ। कार्यालयबाट Credit Claim प्रविष्टी भएपछि मात्र आय विवरण पेश गर्नुपर्नेछ।
- ❖ अग्रिम कर कट्टी गर्ने व्यक्ति (Withholding Agent) ले एक वा विभिन्न व्यक्तिको कर एउटै भौचरमा दाखिला गरी सो भौचरमा अग्रिम कर कट्टी गर्ने व्यक्ति (Withholding Agent) ले आफ्नो स्थायी लेखा नम्बर उल्लेख गरेको अवस्थामा उक्त रकम कर कट्टी हुने व्यक्ति (Withholdee) को अनुसूची १० मा समावेश गर्न अग्रिम कर कट्टी गर्ने व्यक्ति (Withholding Agent) ले नै e-TDS गरिदिनु पर्नेछ। अग्रिम कर कट्टी गर्ने व्यक्ति (Withholding Agent) ले e-TDS नगरी दिएमा कर कट्टी हुने व्यक्ति (Withholdee) ले आफू दर्ता भएको कार्यालयमा प्रमाणसहित निवेदन दिनु पर्नेछ। कार्यालयबाट Credit Claim प्रविष्टी भएपछि मात्र आय विवरण पेश गर्नुपर्नेछ। यदि उक्त भौचरमा अग्रिम कर कट्टी गर्ने व्यक्ति (Withholding Agent) को स्थायी लेखा नम्बर उल्लेख नगरी नाम मात्र उल्लेख गरी कर बुझाएको हकमा सो राजस्व भौचरको आधारमा अग्रिम कर कट्टी हुने व्यक्ति (Withholdee) आफैले अग्रिम कर कट्टी गर्ने व्यक्तिको स्थायी लेखा नम्बर उल्लेख नगरी नाम मात्र उल्लेख गरी e-TDS विवरण भरी आफू दर्ता भएको आन्तरिक राजस्व कार्यालयबाट रुजु गराउन सक्नेछ।

(ग) अग्रिम कर कट्टी विवरण (e-TDS) पेश गरेको करदाता (Withholding Agent) ले पुनः संशोधित विवरण दाखिला (सबिमिट) कसरी गर्ने?

कुनै करदाताले अग्रिम कर कट्टी गरिएको विवरण पेश गर्दा एउटै विवरणमा कसैको अग्रिम कर कट्टी हुने करदाता (Withholdee) को नाम, स्थायी लेखा नम्बर उल्लेख गरेको र कसैको अग्रिम कर कट्टी हुने करदाता (Withholdee) को नाम, स्थायी लेखा नम्बर उल्लेख नगरी एकमुष्ट रूपमा भुक्तानी रकम र कर उल्लेख गरी विद्युतीय माध्यमबाट अग्रिम कर कट्टीको विवरण (e-TDS) दाखिला गरेको हकमा उक्त एकमुष्ट उल्लेख भएको विवरणबाट आय वर्ष २०७७/७८ देखिको आय विवरण बुझाउदा अनुसूची १० मा उक्त कर कट्टी गरिएको रकम स्वतः नआउने हुँदा त्यसरी एकमुष्ट रूपमा उल्लेख गरेको विवरणको सट्टा अग्रिम कर कट्टी हुने करदाता (Withholdee) को नाम, स्थायी लेखा नम्बर राखी विवरण संशोधन गर्न अग्रिम कर कट्टी गर्ने करदाता (Withholder) ले पहिले दाखिला (सबिमिट) गरेको विवरणमा उल्लेखित करदाताको नाम, स्थायी लेखा नम्बर र कर रकम फरक नपर्ने गरी नयाँ सबमिशन नम्बर लिई एकमुष्ट उल्लेखित विवरणको सट्टा अग्रिम कर कट्टी हुने करदाताको नाम, स्थायी लेखा नम्बर र कर रकम थप उल्लेख गरी अग्रिम कर कट्टी विवरण सबमिट गर्ने र सोको रुजु सम्बन्धित कार्यालयबाट गराउनु पर्नेछ। कार्यालयबाट रुजु भएपछि उक्त कर अनुसूची १० मा स्वतः आउनेछ। त्यसरी अनुसूची १० मा क्रेडिट रकम समावेश भएको सुनिश्चित गरेर मात्र आय विवरण दाखिला गर्नुपर्नेछ।

(घ) रुजु भएको e-TDS विवरणमा Withholding Agent ले Withholdee को PAN Number कसरी अपडेट गर्ने ?

स्रोतमा कर कट्टी गर्ने व्यक्ति (Withholding Agent) ले आय वर्ष २०७७/७८ देखिको eTDS Return दाखिला गर्दा कर कट्टी हुने व्यक्ति (Withholdee) को स्थायी लेखा नम्बर (PAN) उल्लेख नै नगरी भेरिफाई भएको अवस्थामा Withholding Agent आफैले देहाय बमोजिमको प्रक्रिया अपनाई सम्बन्धित Withholdee को PAN अपडेट गरिदिन सक्नेछ।

- ❖ www.ird.gov.np मा लग इन गरी Taxpayer Portal मा रहेको General menu मा प्रवेश गर्ने।
- ❖ हाल प्रयोग गरिरहेको PAN, Username र Password राख्नु पर्नेछ। यसपछि Taxpayer Page देखिनेछ।
- ❖ उक्त पेजमा रहेको “Add Withholdee PAN in eTDS” menu मा प्रवेश गर्नुपर्नेछ। यसपछि निम्न सूचना भएको टेबल देखिनेछ।

Transaction No:	Serial No:
Amount from:	Amount To:

Transaction No: मा पहिले पेश गरेको Submission No. उल्लेख गर्नुपर्नेछ। Submission No. उल्लेख गरी Search Button थिचेमा उक्त Submission No. मा PAN Number नभएका करदाताको मात्र विवरण देखाउनेछ। एक पटक अपडेट भएपछि उक्त करदाताको नाम पुनः देखिदैन। यदि पहिले पेश गरेको eTDS Return मा रहेको सिरियल नम्बर थाहा भएमा उक्त सिरियल नम्बर उल्लेख गरेमा अपडेट गर्नु पर्ने महल फेला पर्नेछ। एउटै विवरणमा धेरै करदाताको सूची भएमा TDS रकमको आधारमा पनि खोज्न सकिने व्यवस्था गरिएको छ।

- ❖ त्यसपछि Search Button थिच्नु पर्नेछ। निम्न सूचना भएको टेबल देखिनेछ।

Serial Number	PAN	Existing Name	Trade Name	TDS Amount

- ❖ PAN column मा डबल क्लिक गरी PAN प्रविष्टि गर्नुपर्नेछ। यसले करदाताको ब्यापारिक नाम देखाउनेछ। उक्त नाम eTDS Return भर्दा उल्लेख भएको नामसँग मिले नमिलेको भिडान गर्नुपर्नेछ। भिडान भएमा Update Button क्लिक गर्नुपर्नेछ।
- ❖ एक भन्दा बढी करदाताको PAN अपडेट गर्नुपर्ने भएमा पुनः PAN राखी प्रत्येक पटक Update Button क्लिक गर्नुपर्नेछ।
- ❖ तत्कालको लागि अपडेट गर्नुपर्ने सबै करदाताको PAN अपडेट गरिसकेपछि Submit Button थिच्नु पर्नेछ। Submit Button थिचेपछि eTDS Return मा PAN अपडेट हुनेछ।
- ❖ एउटा Submission No. मा रहेका सबै करदाताको एकै पटक अपडेट गर्नु पर्दैन। आंशिकरूपमा वा आवश्यकता अनुसार पटक पटक अपडेट गर्न सकिनेछ।
- ❖ यसरी PAN अपडेट गरेपछि सम्बन्धित करदाताको आय विवरणको अनुसूची १० मा स्वतः समावेश हुनेछ।

(ड) मालपोत कार्यालयमा तिरेको पुँजीगत लाभकर आय विवरणको अनुसूची १० मा कसरी दावि गर्ने?

प्राकृतिक व्यक्ति बाहेक व्यवसाय सञ्चालन गरेका करदाताले आय वर्ष २०७७/७८ देखिको आय विवरण पेश गर्ने क्रममा मालपोत कार्यालयमा जग्गा तथा घर जग्गा निःसर्ग वापत १.५ प्रतिशतका दरले तिरेको पुँजीगत लाभकर अनुसूची १० मा नदेखिएको भन्ने विषयमा मालपोत कार्यालयमा आन्तरिक राजस्व कार्यालयको कोड नम्बर राखि बुझाएको पुँजीगत लाभ करको राजस्व भौचरमा करदाताको स्थायी लेखा नम्बर र राजस्व शीर्षक फरक (जस्तै: शीर्षक नम्बर १११२५ उल्लेख गर्नुपर्नेमा ११११३ उल्लेख गरेको) उल्लेख गरेको कारण अनुसूची १० मा उक्त कर रकम नदेखिएको हुन सक्ने भएकोले आफ्नो स्थायी लेखा नम्बर र उक्त राजस्व शीर्षक नम्बर यकिन गरी संशोधन गर्नुपर्ने देखिएमा कर बुझाएको सम्बन्धित आन्तरिक राजस्व कार्यालयमा निवेदन दिएर समयमै भौचर संशोधन गराउनु पर्नेछ।

साथै मालपोत कार्यालयमा नगदी रसिदमार्फत बुझाएको वा मालपोत कार्यालयको कोड नम्बर राखि बैङ्कमा बुझाएको पुँजीगत लाभकरको हकमा करदाता स्वयंले अनुसूची १० मा दावी गर्न सक्ने व्यवस्था गरिएको छ। पुँजीगत लाभकर दावी गर्ने सम्बन्धी प्रकृया निम्नानुसार रहेको छ। यसरी करदाताले अनुसूची १० मा दावी गरेको हकमा आफु दर्ता भएको आन्तरिक राजस्व कार्यालयबाट रुजु गराउनु पर्नेछ। कार्यालयबाट रुजु भएपछि मात्र उक्त कर अनुसूची १० मा आउने छ। त्यसपछि मात्र आय विवरण पेश गर्नुपर्नेछ।

मालपोत कार्यालयमा दाखिला गरेको पुँजीगत लाभकर दावी गर्ने प्रक्रिया

१. आन्तरिक राजस्व विभागको वेबसाईट खोली Taxpayer Portal बाट < Income Tax < Do3 Return Entry हुँदै अनुसूची १० मा जानुपर्दछ।
२. कर दावीको किसिममा “Land Capital Gain” छनौट गर्नुपर्दछ। तपसिल बमोजिमको फिल्डहरू देखिनेछन्।

Annex-10

अनुसूची -१०

पछाडि गएर अनुसूची तय गर्न यहाँ क्लिक गर्नुहोस् ।

कर दावीको किसिम : Land Capital Gain

दाखिला निस्सा नम्बर :

लिखत नम्बर :

दाखिला मिति : YYYY.MM.DD

दाखिला रकम :

हिसाब मिलानको कारण :

३. दाखिला निस्सा नम्बरमा राजस्व स्लिप नम्बर, भौचर नम्बर वा नगदी रसिद नम्बर; लिखत नम्बरमा जग्गा पास गर्दाको राजिनामा वा रजिष्ट्रेशन नम्बर; दाखिला मितिमा: राजस्व दाखिला भएको मिति; दाखिला रकममा दाखिला गरेको पुँजीगत लाभकर रकम र हिसाब मिलानको कारणमा के कारणले गर्दा दाखिला कर अनुसूची १०मा स्वतः नआई यसरी दावी गर्नुपरेको हो? सोको कारण उल्लेख गरी “ADD” गर्नुपर्दछ ।

सो आर्थिक वर्षको कर दाखिला र TDS रकम समावेश गर्न तल लेखिएको Load Payment Vouchers and TDS Amount बटन क्लिक गर्नुहोस् । सो बाहेक अन्य क्रेडिट भए Transfer of Credit को लागि कार्यालयमा सम्पर्क ...

कर मिलान दावी विवरण

१	२	३	४	५	६	७	८	९	
कर दावीको किसिम	राजस्व शिर्षक	दाखिलाको तरिका	दाखिला निस्सा नम्बर	बैंकको नाम	दाखिला मिति	कार्यालय	अग्रिम कर कट्टीको वि	अग्रिम कर कट्टी गर्नक	अग्रिम क
1			12		2078.06.06				

****माथिको भुक्तानि विवरणमा दावि गर्नु नपर्ने भुक्तानि हटाउनको लागि छेउको डिलिट बटनमा क्लिक गर्नुहोला ।**
To send request of Land Capital Gain Tax Claim to related IRO/TSO

यस अनुसूचिमा समावेश भएका कर दाखिला विवरण सहि सॉचो भएको घोषणा गर्दछु ।

**Check Box Select भए पछि मात्र Save वा Update बटन देखिने छ ।।

पछाडि गएर अनुसूची तय गर्न यहाँ क्लिक गर्नुहोस् ।

४. आफूले भरेको विवरण सही भएको घोषणा (Click) गर्नुपर्दछ ।

यस अनुसूचिमा समावेश भएका कर दाखिला विवरण सहि सॉचो भएको घोषणा गर्दछु ।

५. “सेभ” गर्ने । “सेभ” गरिसकेपछि “To send request of Land Capital Gain Tax Claim to related IRO/TSO Click here” भन्ने विवरणमा Click गर्ने । रिक्वेस्ट सब्मिट भईसकेपछि सब्मिशन नम्बर सहित निम्नानुसारको स्क्रिन देखा पर्नेछ ।

सो आर्थिक वर्षको कर दाखिला र TDS रकम समावेश गर्न तल लेखिएको Load Payment Vouchers and TDS Amount बटन क्लिक गर्नुहोस् । सो बाहेक अन्य क्रेडिट भए Transfer of Credit को लागि कार्यालयमा सम्पर्क ...

कर मिलान दावी विवरण

१	२	३	४	५	६	७	८	९	
कर दावीको किसिम	राजस्व शिर्षक	दाखिलाको तरिका	दाखिला निस्सा नम्बर	बैंकको नाम	दाखिला मिति	कार्यालय	अग्रिम कर कट्टीको वि	अग्रिम कर कट्टी गर्नक	अग्रिम क
1			12		2078.06.06				

SUCCESS
Request has been sent to related IRO/TSO successful, your new request number is 78002300001045

****माथिको भुक्तानि विवरणमा दावि गर्नु नपर्ने भुक्तानि हटाउनको लागि छेउको डिलिट बटनमा क्लिक गर्नुहोला ।**
To send request of Land Capital Gain Tax Claim to related IRO/TSO

यस अनुसूचिमा समावेश भएका कर दाखिला विवरण सहि सॉचो भएको घोषणा गर्दछु ।

**Check Box Select भए पछि मात्र Save वा Update बटन देखिने छ ।।

६. करदाताले आफूले भरेका विवरणहरू सेभ गरी उक्त सभिमशन नम्बर र पुँजीगत लाभकर दाखिलाका प्रमाण कागजातहरू लिई सम्बन्धित राजस्व कार्यालयमा गई विवरण रुजु गराउनु पर्नेछ।
७. कार्यालयबाट रुजु भएपछि मात्र यसरी दावी गरेको पुँजीगत लाभकरको विवरण करदाताको अनुसूची १० मा जाने हुँदा उक्त रकम आफ्नो अनुसूची १० मा आएको यकिन गरेर मात्र करदाताले आय विवरण रुजु (Verify) गर्नुपर्नेछ।

(३) e-TDS अनिवार्य गराउन अन्तर निकाय समन्वय गरी जानकारी गराइएको:

(क) सबै तहका सरकारी निकायले अनिवार्य e-TDS गर्नुपर्ने:

आयकर ऐन, २०५८ बमोजिम भुक्तानीमा कर कट्टी गर्ने करदाता वा निकाय एवं कार्यालयहरूले अनिवार्य रूपमा विद्युतीय माध्यमबाट अग्रिम कर कट्टीको विवरण (e-TDS) पेश गर्नुपर्दछ। विद्युतीय माध्यमबाट पेश गरे पछि मात्र कर कट्टी हुने व्यक्ति/करदाताले सो वर्षको आय विवरणको अनुसूची १० मार्फत कर मिलान दावी गर्न पाउने छ। भुक्तानी दिँदा अग्रिम कर कट्टी गरेको रकम कर कट्टी गर्नेले e-TDS प्रणालीमार्फत प्रविष्टि नगरेमा कर कट्टी गरिएको व्यक्ति/करदाताले आयकरमा मिलान गर्न पाउने छैन। अतः करदाताको नाममा भुक्तानीका बखत कट्टी भएको रकमको e-TDS को विवरण भुक्तानी गर्ने करदाता वा निकाय एवं कार्यालयहरूबाट समयभित्र प्रविष्टि नहुँदा कर मिलान दावि गर्न नपाउने र करचुक्ताको प्रमाणपत्र प्राप्त गर्न नसक्ने जस्ता समस्या भएकोले सो समस्याको निराकरण गर्ने उद्देश्यले भुक्तानीमा गरिएको अग्रिम आयकर कट्टीको विवरण अनिवार्य रूपमा e-TDS गर्नु गराउनु हुन सम्बन्धित सरोकारवाला सबैमा आन्तरिक राजस्व विभागबाट विभिन्न मितिमा सार्वजनिक रूपमा सूचना जारी गरिएको छ। अझै पनि कतिपय सरकारी निकायले अग्रिम कर कट्टीको विवरण विद्युतीय माध्यमबाट बुझाएको नदेखिदा अग्रिम कर कट्टी हुने करदाताले कर मिलान दावि गर्न नपाएकोले सबै सरकारी निकायलाई अनिवार्य रूपमा e-TDS गर्नको लागि महालेखा नियन्त्रक कार्यालयलाई जानकारी गराइएको छ।

आर्थिक वर्ष २०७९/८० को बजेट वक्तव्यले e-TDS गर्ने व्यवस्थालाई प्रभावकारी रूपमा कार्यान्वयनमा ल्याउन संघ, प्रदेश र स्थानीय तहका सबै सरकारी निकायले स्थायी लेखा नम्बर लिई विद्युतीय माध्यमबाट अग्रिम कर कट्टीको विवरण दिनुपर्ने व्यवस्थालाई अनिवार्य गरिने नीति अवलम्बन गरेको छ।

(ख) बैंक तथा वित्तीय संस्थाले e-TDS विवरण पेश गर्दा स्थायी लेखा नम्बर (PAN) अनिवार्यरूपमा राख्नु पर्ने:

बचतकर्ताहरूलाई ब्याज भुक्तानी गरेको समयमा स्रोतमा कर कट्टी (TDS) गरी e-TDS विवरण पेश गर्दा कतिपय बैंक तथा वित्तीय संस्थाहरूले संस्थागत बचतकर्ताको स्थायी लेखा नम्बर उल्लेख नगरी नाम मात्र उल्लेख गरी विवरण पेश गर्ने गरेको कारणले सम्बन्धित करदाताहरूले आय वर्ष २०७७/७८ देखिको आय विवरण पेश गर्दा उक्त कट्टी (TDS) भएको रकम अनुसूची १० मा समावेश नभएको र वार्षिक कर दायित्वमा मिलान गर्न नपाएकोले बैंक तथा वित्तीय संस्थाहरूले नियमितरूपमा KYC अपडेट गर्दा सम्बन्धित संस्थाको स्थायी लेखा नम्बर अनिवार्यरूपमा समावेश गर्नुपर्ने र ब्याज आयमा कट्टी गरिएको करको e-TDS विवरण पेश गर्दा अनिवार्यरूपमा स्थायी लेखा नम्बर उल्लेख गर्न सम्बन्धित सबै बैंक तथा वित्तीय संस्थाहरूलाई नेपाल राष्ट्र बैंकबाट निर्देशन जारी गरिएको छ।

(ग) निकायको हित निःसर्ग गर्दा स्थायी लेखा नम्बर (PAN) अनिवार्यरूपमा राख्नु पर्ने:

नेपाल स्टक एक्सचेन्ज लिमिटेडमार्फत असुल हुने पूँजीगत लाभकरको विवरणमा कतिपय करदाताको स्थायी लेखा नम्बर उल्लेख नभएको कारण सो रकम अनुसूची १० मा स्वतः नआएकोले निकायको हितको निःसर्गबाट हुने पूँजीगत लाभमा आयकर ऐन, २०५८ को दफा ९५क बमोजिम अग्रिम कर असुल गर्दा निकायको हित निःसर्ग गर्ने प्राकृतिक व्यक्ति र निकायको स्थायी लेखा नम्बर अनिवार्यरूपमा उल्लेख गर्नुपर्ने व्यवस्था गरिएको छ। पूँजीगत लाभ करको e-TDS विवरण पेश गर्दा अनिवार्यरूपमा स्थायी लेखा नम्बर उल्लेख गर्न सम्बन्धित निकायलाई जानकारी गराउन नेपाल धितोपत्र बोर्डलाई निर्देशन जारी गरिएको छ।

४. आय विवरणको अनुसूचीहरूमा संशोधन/परिमार्जन:

आन्तरिक राजस्व विभागले सेवा प्रवाहमा करदातामैत्री हुने गरी सूचना प्रविधि प्रणालीको उपयोगमा क्रमिक सुधार गर्दै जाने क्रममा करदाताहरूबाट पेश हुने आय विवरण तथा सोसँग सम्बन्धित फारामहरूमा सामयिक परिमार्जन गरेको छ। आय वर्ष २०७८/७९ देखि आयकर ऐन, २०५८ को दफा ७७ बमोजिम पेश हुने डे-०३ आय विवरणसँग सम्बन्धित केही अनुसूची फाराममा सामान्य सुधार गरिएको छ। यसबाट प्राप्त हुने बर्गीकृत सूचनाले तथ्याङ्क विश्लेषणमा सहयोग हुने, कारोबारको पारदर्शिता बढ्ने एवं सुशासनमा योगदान हुने विश्वास विभागले लिएको छ। डे-०३ आय विवरणसँग सम्बन्धित अनुसूची ५ र अनुसूची १३ मा देहाय बमोजिम सामान्य सुधार गरिएको छ।

(क) आय विवरण पेश गर्दा सो आय वर्षको कारोबारको सम्बन्धमा कारोबारको नियमित विषयसँगै थप केहि कार्यहरू भए/नभएको सम्बन्धमा छ वा छैन भनी छनौट गरी सोको जानकारी दिनुपर्ने व्यवस्था गरिएको छ।

(ख) आय वर्ष २०७८/७९ देखि डे०३ आय विवरणसँग सम्बन्धित अनुसूची ५ को हालको फाराममा उल्लिखित विवरणहरू यथावत राखी सो अन्तर्गतका केहि खर्चहरूलाई Add detail को Inner Column मा राख्ने व्यवस्था गरिएको छ:-

- ❖ सि.नं. १८ मा आयकर ऐन, २०५८ को दफा १४ बमोजिमको ब्याज कट्टी अन्तर्गत Add detail को Inner Column मा क्रमशः ऋणको ब्याज खर्च, सम्पत्ति खरिदको ब्याज खर्च र अन्य ऋणको ब्याज खर्च प्रविष्टि गर्नुपर्नेछ।
- ❖ सि.नं. १९ मा ऐनको दफा १५ बमोजिमको व्यापार मौज्जातको लागत खर्च कट्टी अन्तर्गत Add detail को Inner Column मा क्रमशः शुरु मौज्जात, प्रत्यक्ष सामग्री लागत खर्च, प्रत्यक्ष श्रम लागत खर्च, प्रत्यक्ष शिरोभार लागत खर्च, अन्य प्रत्यक्ष लागत खर्च र अन्तिम मौज्जातको रकम प्रविष्टि गर्नुपर्नेछ।
- ❖ सि.नं. २० मा ऐनको दफा १६ बमोजिमको मर्मत तथा सुधार खर्च अन्तर्गत Add detail को Inner Column मा सम्पत्तिको प्रत्येक समूहको हास आधार रकमको बेगला बेगलै मर्मत तथा सुधार खर्च रकम प्रविष्टि हुनेछ।
- ❖ सि.नं. २३ मा ऐनको दफा १९ बमोजिमको हास कट्टी खर्च अन्तर्गत Add detail को Inner Column मा उल्लेखित तालिकामा हासयोग्य सम्पत्ति सम्बन्धी विवरण प्रविष्टि गर्नुपर्नेछ। सो प्रविष्टिको आधारमा आयकर ऐन बमोजिम सो वर्षको लागि खर्च कट्टी गर्न पाउने हास कट्टी र मर्मत तथा सुधार खर्च रकम स्वचालित रूपमा गणना भई आउनेछ।

- ❖ सि.नं. २५ को अन्य खर्चमा आयकर ऐन बमोजिम कट्टी हुने रकमहरूलाई Add detail को Inner Column मा कर्मचारी खर्च, कार्यालय संचालन खर्च, व्यवसाय प्रवर्द्धन खर्च, विक्री वितरण खर्च र अन्य खर्च उल्लेख गर्नुपर्नेछ।
- ❖ सि.नं. २८ मा ऐनको दफा २०(१) अन्तर्गत दावी गरेको नोक्सानीलाई Add detail को Inner Column मा प्रत्येक आय वर्षको नोक्सानी क्रमशः उल्लेख गर्नुपर्नेछ।

(ग) वार्षिक रु.१ करोडभन्दा बढी रकम कर्मचारी खर्च (तलब/ज्याला लगायत) शीर्षकमा खर्च गर्ने करदाताले मासिक खर्च तथा अग्रिम करकट्टी दाखिलाको विवरण र सबै प्रकारको भुक्तानीमा अग्रिम कर कट्टी गरी दाखिला गरिएको विवरण आय विवरणसाथ अनुसूची १३ मा प्रविष्टी गर्नुपर्ने व्यवस्था गरिएको छ।

५. ITS बाट जारी हुने संशोधित कर निर्धारणको सूचनाको ढाँचामा परिमार्जन:

कार्यालयबाट अनुसन्धान/पूर्ण कर परीक्षण भई आयकर ऐन, २०५८ को दफा १०१(६) र दफा १०२ बमोजिम संशोधित कर निर्धारणको सूचना एकिकृत कर प्रणाली (ITS) बाट जारी हुँदै आएको छ। ITS बाट जारी हुने उक्त संशोधित कर निर्धारणको सूचनाको ढाँचामा सामान्य परिमार्जन गरिएको हुँदा आय वर्ष २०७७/०७८ देखिको आय विवरणको हकमा नयां परिमार्जित ढाँचामा संशोधित कर निर्धारणको सूचना जारी गर्ने र आय वर्ष २०७६/०७७ सम्मको आय विवरणको हकमा साविककै व्यवस्था बमोजिमको संशोधित कर निर्धारणको सूचना जारी हुने व्यवस्था छ। साथै आयकर ऐन, २०५८ को दफा ९०(८) को अग्रिम कर कट्टी र द्रुत परीक्षणबाट थप कर माग गर्न जारी गरिने पत्र हालसम्म म्यानुअल जारी हुँदै आएकोमा सो समेत ITS बाट जारी हुने व्यवस्था गरिएको छ।

साथै, कर निर्धारण कार्य सम्पादन भए पछि ITS (Integrated Tax System) बाट उक्त अन्तिम सूचना जारी हुँदा थप माग कायम भई दाखिला गर्न बाँकी कर रकमहरू ITS मा देहाय बमोजिम स्वचालित रूपमा वक्यौता सिर्जना भई लगत कायम हुने व्यवस्था छ।

सि.नं.	कर निर्धारण सुचनाको किसिम	AMS (Arrear Management System) मा जाने लगत रकम	आयकर ए.टि.आर (ATR) मा जाने लगत रकम
१.	आयकर ऐन, २०५८ को दफा १०२ बमोजिमको संशोधित कर निर्धारणबाट माग कायम भएको थप कर।	आय वर्ष २०७६/०७७ सम्मको आय विवरणको संशोधित कर निर्धारणमा माग कायम भएको रकम AMS मा स्वचालित रूपमा जाने।	आय वर्ष २०७७/०७८ देखिको आयकर तर्फको थप माग रकम ATR मा स्वचालित रूपमा जाने।
२.	आयकर ऐन, २०५८ को दफा ९०(८) बमोजिम माग कायम भएको अग्रिम कर कट्टीको थप कर।	सबै आर्थिक वर्षको अग्रिम कर कट्टी परीक्षण, द्रुत कर परीक्षण र चालु आ.व.को परीक्षणबाट माग कायम भएको अग्रिम कर कट्टी रकम AMS मा स्वचालित रूपमा जाने।	आयकर ए.टि.आर (ATR) मा नजाने। तर कुल वक्यौता बाँकीमा थप भई आउने।

३.	द्रुत कर परीक्षणबाट माग कायम हुने थप कर रकम।	आय वर्ष २०७६/०७७ सम्मको आय विवरणको आयकर तर्फको थप माग AMS मा स्वचालित रूपमा जाने।	आय वर्ष २०७७/०७८ देखिको आयकर तर्फको थप माग रकम ATR मा स्वचालित रूपमा जाने।
----	--	---	--

६. आयकर तर्फको अडिट ट्रायल रिपोर्ट (ATR)

करदाताले आय विवरण अनुसार तिर्नुपर्ने कर तथा तिरेको करको हिसाब एकिन गर्न मूल्य अभिवृद्धि करको जस्तै आयकर तर्फको ATR तयार गरी आय वर्ष २०७७/७८ को आय विवरणदेखि पूर्णरूपमा कार्यान्वयनमा आएको छ। आयकरको एटिआरमा निम्नानुसार व्यवस्था रहेको छः

- (१) करदाताहरूले आय वर्ष २०७७/७८ देखिको आय विवरण पेश गर्दा सो आय वर्षको लागि तिरेको कर तथा अग्रिम कर कट्टी (ETDS) भएको रकमको आधारमा स्वचालित प्रणालीबाट अनुसूची १० तयार हुनेछ।
- (२) त्यसैगरी सोही अनुसूची १० अनुसारको कर रकमको आधारमा अनुसूची ५, ६, ७ र ८ बमोजिम कायम भएको करयोग्य आयमा अनुसूची १ वा २ मा स्वचालित प्रणालीबाट कर, शुल्क (दफा ११७) र ब्याज (दफा ११८ र ११९) गणना हुनेछ। आय विवरण भेरीफाई हुनु अघि अनुसूची १० मा कुनै कर रकम समावेश हुन छुट भएको अवस्थामा करदाताले सो समावेश गर्न निवेदन दिएमा सम्बन्धित कार्यालयबाट **Credit and Receipt Payment** मार्फत **Credit Claim** तथा **TDS** प्रविष्टि गर्न सकिनेछ। यसरी कार्यालयबाट प्रविष्टि गरिएको कर रकम सो आय विवरण अनुसारको कर र ब्याज गणना गर्ने प्रयोजनको लागि समावेश हुनेछ।
- (३) आय विवरण भेरीफाई भएपछि अनुसूची १० मा थपघट गर्न सकिने छैन।
- (४) आय विवरण भेरीफाई भएपछि अनुसूची १० मा दावी गर्न छुट भएको कर रकम समावेश गर्न करदाताले निवेदन दिएमा कार्यालयबाट प्रविष्टि गर्न सकिनेछ। त्यसैगरी आय विवरण भेरीफाई भएपछि आय विवरण अनुसारको नपुग कर रकम दाखिला गरेको हकमा उक्त रकम एटिआरमा स्वतः नजाने हुँदा कार्यालयबाट **Credit Claim** प्रविष्टि गर्नुपर्नेछ। यसरी कार्यालयबाट प्रविष्टि गरिएको कर रकम अनुसूची १ वा २ अनुसार गणना भएको कर र ब्याज गणना गर्ने प्रयोजनको लागि समावेश नभई नपुग कर (वक्यौता) दाखिला गर्ने कार्यमा मात्र प्रयोग हुनेछ।
- (५) एटिआरमा संशोधित कर निर्धारण तथा द्रुत कर परीक्षणबाट माग गरिएको रकमसमेत समावेश हुनेछ।

आयकरको एटिआरमा डेबिट (Debit) र (Credit) तर्फ देहाय बमोजिमको रकम समावेश हुने व्यवस्था रहेको छः

आयकरको एटिआर (Income Tax Audit Trial Report)

डेबिट			क्रेडिट		
सि. नं.	विवरण (प्रणालीबाट अनिवार्य प्रविष्टि गर्नुपर्ने)	रकम	सि. नं.	विवरण	रकम

१.	करदाताले पेश गरेको आय विवरण अनुसारको कर (शुल्क तथा ब्याजसमेत)	+++	१.	करदाताले आय विवरणसाथ पेश गरेको अनुसूची १० बमोजिमको रकम (गत वर्षको बढी दाखिला भएको रकमसमेत)	+++
२.	संशोधित कर निर्धारणको रकम	+++	२.	आय विवरण पेश गरेपछि आय विवरणअनुसारको तिर्न बाँकि रकम दाखिला	+++
३.	अग्रिम कर कट्टी निर्धारणको रकम	+++	३.	वक्यौता तथा थप कर तिरेको रकम	+++
४.	द्रुत कर परीक्षणबाट निर्धारण भएको रकम	+++	४.	प्रशासकिय पुनरावलोकन तथा राजस्व न्यायाधिकरणमा पुनरावेदनमा गएमा अपिल प्रविष्टि रकम	+++
५.	अन्य कर निर्धारणको रकम	+++	५.	हिसाब मिलान (घटाउने)	(+++)
	जम्मा	+++		जम्मा	+++

करदाताले भुक्तानी गर्नुपर्ने रकम डेबिट कायम नभई रकम भुक्तानी गरेको रकम क्रेडिट क्लेम हुन गएमा राजस्व छुट हुन सक्ने हुँदा आय वर्ष २०७७/७८ को आय विवरण देखि करदाताको तिर्नुपर्ने दायित्व डेबिट र क्रेडिट रकम देहाय बमोजिम यकिन गर्नुपर्दछ:

१. विभागको सूचना प्रविधि प्रणालीमा Income Tax Audit Trial Report रहेकोले उक्त ATR लाई आय वर्ष २०७७/७८ देखि पूर्ण कार्यान्वयनमा ल्याईएको छ। सो भन्दा अगाडिका आ.व.हरुको वक्यौता रकम बिगतमा प्रचलनमा रहेको वक्यौता व्यवस्थापन प्रणाली (Arrear Management System - AMS) बाट नै कार्यान्वयन हुनेछ।
२. आय वर्ष २०७७/७८ देखिको संशोधित कर निर्धारणबाट कायम भएको वक्यौता रकम वक्यौता व्यवस्था प्रणाली (Arrear Management System - AMS) मा प्रविष्ट गर्नुपर्ने छैन।
३. हालको आयकर ATR मा डेबिट रकम र क्रेडिट रकम, डेबिट बाँकी र Unused Amount भनी उल्लेख हुनेछ। यसैको आधारमा ATR मा रहेको Debit Amount , Credit Amount and Balance एकिन गरी कर चुक्ताको प्रमाण पत्र प्रदान गर्नुपर्दछ।
४. करदाताको कर दायित्व निर्धारणको रकम डेबिट कायम हुनका लागि कर परिक्षण, अनुसन्धान, अग्रिम कर कट्टी परीक्षण, द्रुत कर परीक्षण र अन्य परीक्षणबाट गरिने कर निर्धारणका कार्यहरु अनिवार्यरूपमा स्वचालित प्रणालीबाट जारी गरेको हुनुपर्नेछ।

७. उपसंहार

करदाताले विद्युतीय माध्यमबाट प्रेषित गरेको आय विवरणमा करयोग्य आयमा आयकर ऐन, २०५८ बमोजिम लाग्ने करको गणना स्वतः विद्युतीय प्रणालीबाट गर्ने प्रयोजनको लागि सर्वप्रथम अनुसूची ५, ६, ७ र ८ मा करको किसिम, करको दर र कर छुटको व्यवस्था सहि रूपमा छनौट गर्नुपर्दछ। उक्त छनौटको आधारमा अनुसूची १ र २ मा स्वचालित रूपमा करको गणना हुनेछ। आय विवरण अनुसार लाग्ने कर दाखिला यकिन गर्न

अनुसूची १० अघावधिक हुन आवश्यक छ। अनुसूची १० मा करदाताले किस्ता वापत तिरेको कर रकम र अग्रिम कर कट्टी भएको रकमको साथै गत आय विवरणमा बढी दाखिला भएको कर रकम स्वतः प्रणालीबाट स्वचालित रूपमा आउनेछ। अग्रिम कर कट्टी वापतको रकम विद्युतीय माध्यमबाट अग्रिम कर कट्टी विवरण (e-TDS) बुझाइएको हकमा मात्र अनुसूची १० मा स्वतः आउने छ। करदाताले आफुले तिरेको कर सबै अनुसूची १० मा देखिएको छ छैन? यकिन गरेर मात्र आय विवरण भेरीफाई गर्नुपर्नेछ। यदि लाग्ने कर नपुग भएमा किस्ता वापत लाग्ने व्याज र नपुग कर ढिला दाखिला वापत लाग्ने व्याज प्रणालीबाटै स्वतः गणना हुनेछ। त्यसैगरी आय विवरण ढिला दाखिला भएमा र अनुमानित कर विवरण नबुझाए वापत लाग्ने शुल्क समेत स्वतः प्रणालीबाट नै गणना हुनेछ। करदाताले आय विवरण पेश गर्दाकै बखत सो आय विवरण अनुसार लाग्ने कर, शुल्क र व्याज स्वचालित प्रणालीबाट थाहा पाउने हुँदा करदातालाई आफुले तिर्नुपर्ने कर रकम स्वतः थाहा हुन गई समयमै कर दाखिला गर्ने बानीको विकास हुने विश्वास गरिएको छ।

अन्त्यमा करदाताले पेश गर्ने आय विवरणलाई सूचनामूलक र पारदर्शी बनाउन आय वर्ष २०७८/७९ को आय विवरण देखि अनुसूची ५ र १३ मा सामान्य परिमार्जन गरिएको छ। करदातालाई हास खर्च, मर्मत खर्च र नोक्सानी विवरण तयार गर्न यो परिमार्जनले विशेष रूपमा सहयोग पुग्नेछ। यसरी आय विवरणमा गरिएको प्रणालीगत सुधारले विद्युतीय कर प्रणाली विकासमा मद्दत पुगनुका साथै करदाता र कर प्रशासन दुवैको कार्य सम्पादन पारदर्शी हुनेछ।

सन्दर्भ सामग्री :

- आयकर ऐन, २०५८ (सं.स.) र आयकर नियमावली, २०५९ (सं.स.)
- आयकर निर्देशिका, २०६६ (चौथो संशोधन, २०७८ सहित)
- आन्तरिक राजस्व विभागबाट विभिन्न मितिमा जारी गरिएका सूचना तथा परिपत्रहरू।